

Undervisningsministeriet - Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 Kbh. K

Henrik.Lindegaard@uvm.dk

Deres sag.nr.: 18/16098

Odense, 29. jan. 2019

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om folkeskolen, lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. samt forskellige andre love (Styrkede erhvervsuddannelser, mere praksisfaglighed i folkeskolen, uddannelsesparathedsvurdering til alle ungdomsuddannelser m.v.)

Ungdomsskoleforeningen bakker fortsat op om ambitionen, at flere unge skal vælge at gennemføre en erhvervsuddannelse, og at det skal ske under forudsætning af, at dette er den unges eget valg for opfylde egne drømme og ambitioner om uddannelse og erhverv. At få et tydeligere praksisfagligt aftryk i grundskolen kunne måske også være med til at afhjælpe den kedsomhed, som DCUMs seneste trivselsmåling desværre viste stadig er udbredt i de ældste årgange – ikke mindst i drengegruppen.

Det handler ikke blot om at få flere unge optaget på erhvervsskoler. Det handler om, at få de rigtige unge optaget på de rigtige erhvervsuddannelser. Ellers risikerer man blot øget frafald fra erhvervsskolerne eller omvalg til gymnasial uddannelse eller 10. kl. efter endt grundforløb. Efter vores opfattelse opnås det bedst ved have fokus på den enkelte unges ønsker og muligheder i en velafbalanceret blanding af push- og pull-indsatser.

Derfor vil vi opfordre aftalekredsen til at overveje, om den afgrænsede fagrække: Håndværk/Design, Billedkunst, Musik og Madkundskab alene formår at bidrage til at udvikle de unges lyst og evner i forhold til at gøre dem interesserede i 102 vidt forskellige erhvervsuddannelser. Vores medlemsskoler er bekymret for, om de valgfag på erhvervsuddannelserne, de pt. er med til at arrangere, ikke nødvendigvis vil kunne knytte an kun til de fire valgfagstemaer. Det vil være et ærgerligt selvmål, hvis de bliver ofret på et grundlag, der netop har til formål at gøre unge interesserede i det brede spektrum af erhvervsuddannelser. Måske vil det

være gavnligt om de fire valgfagstemaer blev defineret som et minimumsudbud lokalt?

Samtidig vil vi på det kraftigste opfordre til at indtænke og blåstemple de allerede godkendte forsøgsordninger med mere fleksibilitet omkring den praktiske afvikling af valgfag, så det også vil være muligt at afvikle disse udenfor normal undervisningstid fra kl. 8-16. Det vil øge muligheden betydeligt for at inddrage håndværkere og erhvervsskoler og lave mere interessante og praksisnære valgfagsforløb, der også kan fungere som brobygger til erhvervsuddannelser, og for mange af de skoletrætte unge vil det være et kærkomment afbræk i en lang skoledag, om de kan passe et fritidsjob sidst på eftermiddagen, og så tage de nødvendige valgfag om aftenen og/eller weekenden.

Øget samarbejde mellem grundskoler og erhvervsskoler

Vi hilser forsøget på at skabe bedre muligheder for øget samarbejde imellem grundskoler og erhvervsskoler velkomment. Som høringens baggrundsmateriale så rigtigt angiver er der store lokale variationer i muligheder og rammer for at udmønte et samarbejde, bl.a. baseret på geografi (nogle kommuner har ikke erhvervsskoler), fagudbud på områdets erhvervsskoler, traditioner for samarbejde, mv. Derfor vil vi kraftigt opfordre til, at regelsættet for samarbejdet udfærdiges så fleksibelt at allerede eksisterende samarbejder – incl. de hvor ungdomsskoler spiller en afgørende rolle – kan fortsætte i maksimal udstrækning. Fokus lokalt bør ikke bruges på at opstille formelle regler for hvem, der kan indgå i hvilke samarbejder, men på at skabe de bedste vilkår for de unge og deres uddannelsesvalg.

At kommunale ungdomsskoler kan spille og i dag faktisk spiller centrale roller i at lave tilbud – både valgfag og anderledes 10. klasse-tilbud - der introducerer unge til forskellige erhvervsuddannelsesmuligheder, skyldes ikke mindst, at ungdomsskoler arbejder på tværs af skoledistrikter i kommunerne og til tider på tværs af kommunegrænser. Dette øger mulighederne for at de unge fra forskellige områder kan afprøve det/de erhvervs-skoletilbud, der er relevante lige netop i deres tilfælde. Vi vil derfor anbefale, at loven lægger op til så fleksibel en administration af valgfag og disses obligatoriske prøver lokalt, så man ikke ødelægger allerede veletablerede og velfungerende samarbejder.

Forslaget lægger ligeledes op til, at det vil være muligt for kommuner at uddelegere kompetencen til den kommunale "skoleforvaltning", hvis der skal indgås overenskomst for flere skolers samarbejde. Vi vil opfordre til, at man positivt i lovtæst/bekendtgørelsen præciserer, at "skoleforvaltningen" også har mulighed for at inddrage/uddelegere til kommunens ungdomsskole.

Udmøntning af præmieringsordning på 10. klasse

Forslaget lægger op til at indføre en præmieringsordning for kommuner og erhvervsskoler, der lægger 50 % eller mere af 10. kl.-aktiviteter i erhvervsskolere-

gi. Vi kan være bange for at ordningen vil nedbryde nogle af de eksisterende vel-fungerende samarbejder og derved sætte mere fokus på struktur og organisering fremfor de unges behov og ønsker.

Vi vil foreslå, at ordningen fx målrettes specifikke områder med de dårligste overgangstal til erhvervsskoler, da det må være her behovet for nytænkning af området er størst. Ligeledes bør det overvejes at knytte præmieringen op på faktiske opnåede resultater af forbedringer i overgangstal, fremfor blot at premiere strukturelle forandringer.

Ekspertgruppe

Der lægges op til at nedsætte en ekspertgruppe, som skal se på en fremtidig model for uddannelsesparathedsvurdering, herunder spørgsmål om sammen-tænkning af uddannelsesparathedsvurdering og elevplaner. Ungdomsskolefor-eningen opfordrer til at denne kommer til at indbefatte praktikere fra alle de be-rørte skoleformer – herunder ungdomsskolen. Og stiller os naturligvis til rådighed herfor.

De rette unge på de rette erhvervsuddannelser

Som vi indledte vores høringssvar med, er vi glade for at aftaleparterne har øje for, at en erhvervsuddannelse fortsat skal være de unges eget valg og opfylde deres egne drømme og prioriteringer. Derfor kan vi godt blive lidt bekymret op-mærksomme på forslaget mange push-effekter. Aftaleparterne er da også selv opmærksom på, at i nogle kommuner fx er der stærke socio-økonomiske indika-torer på, at en erhvervsuddannelse ikke er det naturlige førstevalg. Kunne man ende op med at bruge en masse ressourcer her med ganske lille effekt?

Vi vil således opfordre til sideløbende også at have øje for tiltag, der kan under-støtte de mere udsatte unges overgang til ordinær erhvervsuddannelse. Fx de unge i ungdomsskolernes heltidsundervisninger, der kunne have gavn af fx bedre samarbejde og håndholdte forløb mellem grundskole og erhvervsskole, ligesom mulighed for at begynde i heltidsundervisning allerede i 7. kl. Det tror vi, kan være medvirkende til, at også ungdomsskolerne forbedrer sit i forvejen solide overgangstal til erhvervsskoler på 38 %.

Mange hilsner

Lars Buchholt Kristensen
Fmd. for bestyrelsen

Ejnar Bo Pedersen
Sekretariatschef